eerste bestuursrapportage 2023

meewerkend boxtel

Eerste Bestuursrapportage 2023 Gemeente Boxtel

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Leeswijzer 4
Samenvatting 4
Programma Duurzame Transformatie 5
Financiële afwijkingen programma Duurzame Transformatie 7
Programma Sociale Kracht 8
Financiële afwijkingen programma Sociale Kracht 12
Programma Leefbare Ruimte 14
Areaaluitbreiding 18
Financiële afwijkingen programma Leefbare Ruimte 18
Programma Vitaal Ondernemen 19
Financiële afwijkingen programma Vitaal Ondernemen 20
Programma Meewerkend Bestuur 21
Financiële afwijkingen programma Meewerkend Bestuur 24
Voorgestelde begrotingsmutaties 25
Investeringen 28
Voortgang taakstellingen 29
Opvolging rekenkameronderzoeken 30

Inleiding

Voor u ligt de Eerste Bestuursrapportage 2023. Deze bestuursrapportage bestaat met name uit autonome ontwikkelingen, gevolgen van eerder genomen besluiten en de rapportage van de voortgang van beleid. Het resultaat vanuit de meicirculaire 2023 (algemene uitkering uit het gemeentefonds) bieden wij in juni via een Raadsinformatiebrief aan en maakt dus geen deel uit van deze bestuursrapportage.

Deze bestuursrapportage is aanvullend op de ontwikkelingen die in de Kadernota 2024 zijn opgenomen. De kadernota en deze bestuursrapportage bespreken we op 11 juli met uw gemeenteraad. Tijdens deze raadsvergadering staat ook de jaarrekening 2022 op de agenda. Zo heeft uw raad een compleet overzicht van verleden, heden en nabije toekomst.

Na vaststelling van deze bestuursrapportage en kadernota gaat het college aan de slag om de begroting 2024-2027 samen te stellen. De behandeling van de begroting 2024 is gepland op 7 november 2023.

De financiële gevolgen van deze Eerste bestuursrapportage verwerken we met de 6e wijziging van de begroting 2023.

Boxtel, 23 mei 2023
Het college van Burgemeester en Wethouders.

Leeswijzer

In het hierna volgende hoofdstuk Samenvatting is een financiële samenvatting opgenomen van de nu voorgestelde begrotingsmutaties. In de daarop volgende hoofdstukken wordt per programma ingegaan op beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Het samenvattende financieel overzicht inclusief de gevolgen hiervan voor het begrotingsbeeld en de reservepositie staan in het hoofdstuk Voorgestelde begrotingsmutaties.

Tenslotte zijn in deze bestuursrapportage de voortgang van de taakstellingen alsmede de terugkoppeling vanuit de rekenkameronderzoeken opgenomen.

Samenvatting

Ontwikkeling begrotingssaldo

Startpunt voor de bepaling van de financiële positie is het begrotingssaldo na verwerking van de begrotingsmutaties vanuit de Tweede bestuursrapportage 2022. Op basis van de voorgestelde begrotingsmutaties vanuit deze Eerste bestuursrapportage en de Kadernota zien we de volgende ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Ontwikkeling begrotingssaldo x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Begrotingssaldo, als startpunt	910,9	491,1	749,8	458,7	477,4
Voorgestelde begrotingsmutaties:					
- Resultaat 1e bestuursrapportage 2023	-316,2	77,9	200,1	348,0	247,0
Begrotingssaldo na 1e bestuursrapportage	**594,7**	**569,0**	**949,9**	**806,7**	**724,4**
- Resultaat kadernota 2024	-157,2	-1.228,5	-1.396,5	-1.463,0	-165,2
Begrotingssaldo na Kadernota en 1e bestuursrapportage	**437,5**	**-659,5**	**-446,6**	**-656,3**	**559,2**
	overschot	tekort	tekort	tekort	overschot

In de hierop volgende hoofdstukken zijn per programma de diverse inhoudelijke ontwikkelingen en daarmee samenhangende gevolgen voor de begroting toegelicht. De voorgestelde begrotingsmutaties per programma (resultaat Eerste bestuursrapportage 2023) zijn samenvattend als volgt:

Begrotingsmutaties programma's (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Duurzame Transformatie	-83,4	-168,4	-170,4	-172,4	-174,4
Sociale Kracht	-369,8	-378,4	-366,0	-307,0	-331,9
Leefbare Ruimte	-351,3	-285,1	-178,6	-76,2	-173,6
Vitaal Ondernemen	-89,0	-49,1	-51,2	-52,3	-54,4
Meewerkend bestuur	577,3	958,9	966,3	955,9	981,3
Totaal	**-316,2**	**77,9**	**200,1**	**348,0**	**247,0**

Een totaaloverzicht van de voorgestelde mutaties en de gevolgen hiervan voor de begroting en de reservepositie zijn opgenomen in het hoofdstuk 'Voorgestelde begrotingsmutaties'.

Programma Duurzame Transformatie

Klimaatadaptatie en energietransitie

Klimaatadaptatie
Hiervoor wordt een uitvoeringsstrategie aan de gemeenteraad ter vaststelling voorgelegd in juli 2023. Vervolgens wordt een uitvoeringsagenda aan het college ter vaststelling aangeboden. De financiële gevolgen zullen in het Raadsvoorstel worden opgenomen en verwerkt via de 2e bestuursrapportage en Meerjarenbegroting 2024 en verder verwerkt.

Uitvoering warmtetransitie
In de uitvoeringsagenda warmtetransitie zijn de capaciteit, middelen en doelen opgenomen voor uitvoering van de warmtetransitie. Het college was voornemens hiervoor de gelden voor personele inzet voor 2023 t/m 2026 incidenteel over te hevelen naar MGD middels deze bestuursrapportage en de uitvoeringsmiddelen van 2027 mee te nemen in de integrale afweging van de kadernota 2024. De budgetoverheveling van 2022 wordt conform het collegebesluit overgeheveld naar MGD (€ 237.900).
Nu is gebleken dat de middelen hiervoor door de Rijksoverheid beschikbaar worden gesteld via de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Voor Boxtel is voor 2023 € 585.000 beschikbaar. Deze subsidie wordt bij het Ministerie van Economische Zaken aangevraagd en via SISA verantwoord. Hierdoor is een overheveling naar MGD niet mogelijk.
Daarnaast is de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie beschikbaar, waarmee een eigen isolatieprogramma voor koopwoningen mogelijk is. Voor Boxtel is voor 2023 € 251.000 beschikbaar. Ook deze subsidie wordt bij het Ministerie van Economische Zaken aangevraagd en via SISA verantwoord.

Groenbeleidsplan met klimaat adaptieve en sociale uitgangspunten
In 2023 stellen we Groenbeleidsplan op, afgestemd op klimaat adaptieve en sociale uitgangspunten: actualiseren bestaand groenbeleid met toegankelijkheidsopgaven, circulariteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit en zelfwerkzaamheid. Als bestaande groenvoorzieningen verouderen of niet meer voldoen aan de uitgangspunten anno 2023 gaan we ze vervangen. De lasten voor het opstellen van het plan bedragen € 50.000 incidenteel. Dit budget is reeds opgenomen in de begroting.

Plattelandsvernieuwing

Stichting Het Groene Woud
We leveren jaarlijks een bijdrage aan Stichting Het Groene Woud die ingezet wordt voor (burger) initiatieven gericht op plattelandsvernieuwing. Deze bijdrage is structureel. Het betreft een bedrag van € 12.000.

Stimuleringsregeling landschap
Voor de stimuleringsregeling landschap is een contract gesloten over een periode van vier jaren (2019 - 2022). Dit contract wordt structureel voortgezet, de bijdrage is € 26.250 per jaar.

Ervenplus
Voor het project Ervenplus is in de afgelopen jaren een bedrag van € 6.000 per jaar vrijgemaakt. Ook dit contract wordt structureel voortgezet.

Plattelandsontwikkeling
Vanuit een plattelandsontwikkeling en hieraan gekoppelde anterieure overeenkomst is een

bedrag ontvangen van € 40.000 die ten gunste van de reserve plattelandsvernieuwing wordt gebracht.

Afval

Vloeistofdichte vloer milieustraat
Het krediet voor het aanpassen van de vloeistofdichte vloer op de milieustraat aan de geldende milieueisen is door onvoorziene werkzaamheden overschreden met € 12.500. Deze overschrijding zorgt voor een stijging van de kapitaallast met € 1.300 per jaar.

Kwijtschelding
Rondom de Kwijtscheldingen zien we een tweetal ontwikkelingen namelijk:

1. Door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen waaronder de energiecrisis, stijgende prijzen neemt het aantal aanvragen Kwijtschelding toe.
2. Doordat verschillende toeslagen zoals de huurtoeslag zijn verhoogd stijgt het aantal afwijzingen. Mensen die voorgaande jaren “gewoon” in aanmerking kwamen voor Kwijtschelding worden nu als gevolg van een verhoging van de toeslag afgewezen. Dit is zorgelijk en staat gelet op de minimale verhoging van de toeslag niet in verhouding tot hetgeen men nu wel moet betalen aan gemeentelijke belastingen. Mogelijk dat hierdoor meer mensen in financiële problemen komen en vorderingen oninbaar worden.

De precieze aantallen aanvragen Kwijtscheldingen en bijhorende bedragen zijn nog niet inzichtelijk deze worden bij de 2e bestuursrapportage meegenomen.

Riolering

Calamiteit riool Kapelweg
De kwaliteit van een gedeelte van de riolering in de Kapelweg in Boxtel is in korte tijd erg verslechterd, zodanig dat de ingrijpmaatstaf werd bereikt. Vanwege de veiligheid was het noodzakelijk om het riool direct te vervangen. De werkzaamheden bedragen € 80.000 en worden verantwoord binnen de exploitatie riolering waar een dekking vanuit de voorziening riolering tegenover staat.

Kredieten jaarschijven rioolvervanging
In het huidige vGRP 2020-2024 zijn vanaf 2025 investeringen voor vervanging van de vrijverval riolering opgenomen. De vertaling hiervan naar de begroting 2023 voor de jaarschijven 2025 is niet juist doorgevoerd. Met het opstellen van het nieuwe vGRP zal dit worden gecorrigeerd.

Milieu

Uitbreiding verzoektaken ODBN
Het college heeft ingestemd met € 45.000 extra budget voor het onderbrengen van milieucontroles op verzoektaak bedrijven bij de ODBN. Door frequente controle die de ODBN uitvoert blijft de kwaliteit van de leefomgeving gewaarborgd.
Tariefstijging kadernota 2024 ODBN
Het uurtarief 2024 wordt conform de indexatie uit de MEV (Macro Economische Verkenning) verhoogd. Dat leidt tot een uurtarief van € 111,40. Echter; afhankelijk van de CAO-afspraken zal het tarief naar verwachting uitkomen tussen € 112,39 en € 118,68 (€ 26.000).
Het definitieve uurtarief nemen we mee in de eerste bestuursrapportage van 2024.
Herijkt uurtarief 2023 ODBN
Het vastgestelde uurtarief 2023 is € 104,45. Herijkt met de recente cijfers uit de MEV zou het tarief, vanwege stijgende prijzen en lonen, hoger moeten zijn. Dit leidt tot een herijkt uurtarief van € 107,26 in 2023.

De vraag is echter met welk bedrag dit nog gaat stijgen. Doordat de feitelijke CAO-stijging hoger is dan de cijfers uit de MEV. Dit bedrag varieert tussen € 1,70 en € 7,79. Dit leidt dan tot een tarief voor 2023 tussen € 108,22 en € 114,31 (€ 41.000)

GreentechPark Brabant

Het project had een looptijd tot en met 2022. Vanaf 2023 is er geen budget meer begroot. Het bestemmingsplan is inmiddels in procedure gebracht.

Financiële afwijkingen programma Duurzame Transformatie

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde autonome en nieuwe begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)		begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Duurzame Transformatie						
Plattelandsvernieuwing	Verlenging contracten Groene Woud, Stila en ErvenPlus	-38,3	-44,3	-44,3	-44,3	-44,3
Milieu	Uitbreiding verzoektaken + tariefstijging ODBN	-86,0	-112,0	-112,0	-112,0	-112,0
Totaal Programma Duurzame Transformatie		-124,3	-156,3	-156,3	-156,3	-156,3

Programma Sociale Kracht

Maatschappelijk werk

Bewustwordingscampagne toekomst ouderen
Het is de wens om in 2023 te starten met een bewustwordingscampagne die ouderen helpt om voor te sorteren op hun toekomst. Het aantal ouderen neemt de komende decennia fors toe. De kloof tussen zorgvraag en beschikbare (mantel)zorg neemt hierdoor ook toe. Ouderen zijn zich hier vaak onvoldoende van bewust en bereiden zich ook niet voor op deze periode in hun leven. Met het starten van de campagne worden ouderen gestimuleerd over deze periode na te denken en zich hier op voor te bereiden. Voor het opzetten van de bewustwordingscampagne zal gewerkt worden met een extern bureau. Hiervoor is een eenmalig budget van € 60.000 nodig.

Steunpunt mantelzorg
Steunpunt Mantelzorg constateert dat de druk op hen is toegenomen. Het bereik is vergroot en het aantal individuele vragen neemt toe. Met grote moeite kunnen die op tijd worden beantwoord, andere belangrijke taken voor het steunpunt blijven liggen. Een uitbreiding van 8 uur per week is noodzakelijk, ook gezien de demografische ontwikkelingen in gemeente Boxtel en de vergrijzingsproblematieken. Voor de uitbreiding is vanaf april 2023 € 20.000 nodig. Vanaf 2024 is het € 26.000 per jaar. De begroting wordt naar boven bijgesteld.

Minderheden

Wet inburgering
De specifieke uitkering (SPUK) voor de Wet inburgering en Onderwijsroute is hoger dan in 2022. De begroting wordt hier op aangepast. Het gaat om een budgetneutrale wijziging. Het resterende budget van de twee SPUKs van 2022 wordt toegevoegd aan de budgetten voor 2023.

Het budget voor de ondersteuning van inburgeringsplichtigen die nog onder de oude wet inburgering vallen, worden overgeheveld naar het Participatiebudget. In de praktijk worden hier namelijk de uitgaven gedaan om de ondersteuning te bekostigen.
We hevelen uitvoeringsbudget ad. € 36.900 over naar MijnGemeenteDichtbij om structureel de personele capaciteit uit te breiden om wettelijke taken rond de Wet inburgering uit te voeren.

Opvang vluchtelingen Oekraïne
Als gevolg van de oorlog in Oekraïne hebben alle gemeenten in 2022 de opdracht gekregen om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen. Boxtel en Sint-Michielsgestel hebben deze opdracht gezamenlijk opgepakt en opgedragen aan MijnGemeenteDichtbij. De colleges van de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel hebben besloten dat zij ieder bijdragen voor 50% van de gemaakte operationele kosten. Op dit moment moeten beide gemeenten samen 285 opvangplekken realiseren. Dat aantal groeit met ingang van 1 juli 2023 tot 342 opvangplekken.
In 2022 is MijnGemeenteDichtbij in staat geweest om de benodigde plekken te realiseren in bestaand vastgoed op vier verschillende locaties verdeeld over Boxtel en Sint-Michielsgestel. Dit waren vaak relatief eenvoudig te realiseren plekken. Omdat de plekken eenvoudig gerealiseerd konden worden, was de vanuit het Rijk beschikbaar gestelde vergoeding ruimschoots voldoende. Nieuwe plekken worden echter steeds lastiger te realiseren. Er moet meer verbouwd worden om panden geschikt te maken als opvanglocatie. Om nog nieuwe opvangplekken te realiseren, zijn de komende tijd grotere investeringen nodig. Vooralsnog kunnen deze investeringen bekostigd worden vanuit de vergoeding die we nog zullen ontvangen van € 83 per dag per gerealiseerde opvangplek. Als deze vergoeding

onvoldoende is, biedt het Rijk ook nog andere regelingen waarop een beroep gedaan kan worden om de investeringen te bekostigen.
Op dit moment is nog niet duidelijk wat de kosten zullen zijn voor 2023. In de loop van het jaar wordt dit duidelijk en we komen hierop terug in de tweede bestuursrapportage 2023. De begroting zal hierop tevens worden aangepast.

Crisis Noodopvang
In 2022 was in Nederland sprake van een vluchtelingencrisis. Het Centraal Orgaan Asielzoekers beschikte over onvoldoende opvangplekken om alle vluchtelingen te huisvesten. Het Rijk heeft daarop de Veiligheidsregio's verzocht om tijdelijke opvang voor vluchtelingen te verzorgen. Om haar bijdrage te leveren heeft de gemeente Boxtel een Crisisnoodopvanglocatie op Landgoed Velder in Liempde gerealiseerd. Vanaf november 2022 konden hier maximaal 450 vluchtelingen worden opgevangen. In maart 2023 is de laatste vluchteling naar een andere opvanglocatie vertrokken en is de opvanglocatie afgebroken. De kosten voor deze Crisisnoodopvanglocatie worden vergoed door het Rijk. We streven er naar om de financiële afhandeling ook in 2023 af te ronden.

Jeugdzorg

Basishulp dichtbij
Vanaf Q3 2023 wordt lokaal 'basishulp dichtbij' jeugd met relatie WMO toegevoegd als structureel onderdeel van de dienstverlenging door Wegwijs. Deze dienstverlening biedt duidelijk inhoudelijke meerwaarde voor onze eigen inwoners.

Er is sprake van groei in de maatwerkvoorzieningen. Duidelijk is wel dat de complexiteit op casusniveau is toegenomen. Het is nog niet duidelijk in hoeverre dit wordt veroorzaakt door o.a. wachtlijsten bij de specialistische hulp, vertraagde corona effecten of te relateren is aan de crisis.

High intensive care bedden
Er is een beschikbaarheidsfinanciering voor 2023 gereserveerd voor zeven high intensive care (HIC) bedden. Verrekening van deze garantiestelling vindt plaats na 2023.

Beschikbaarheidsbijdrage Jeugdbescherming Brabant
Voor het Jeugdbescherming Brabant (JBB) is een beschikbaarheidsbijdrage gereserveerd ten behoeve van de bekostiging van beschikbaarheid indien gedurende het jaar minder beschermingsmaatregelen worden afgegeven dan begroot. Voor de jaren 2023, 2024 en 2025 wordt het budget regionale jeugdzorg met € 47.800 naar boven bijgesteld voor een beschikbaarheidsbijdrage JBB.

Complexe scheidingen pilot
Als ouders uit elkaar gaan heeft dat effect op de kinderen. Daar waar het uitmondt in een vechtscheiding is de impact nog groter. Het is van belang dat consultenten weten hoe ze moeten handelen in een dergelijke situatie en kunnen de-escaleren. Om dit te bereiken moeten zij hiervoor de juiste handvaten toegereikt krijgen. Dit geldt eveneens voor de partners. Voor ouders is het van belang om te weten waar zij info en hulp kunnen krijgen. In 2023 ontwikkelt de gemeente hiervoor een pilot. Op basis van de evaluatie wordt dit vanaf 2024 structureel uitgevoerd. De verwachte kosten bedragen € 15.000 per jaar.

Herijking regionaal budgettair kader & centrumregeling
Het herijkte regionale budgettaire kader voor 2023 is naar beneden bijgesteld. Dit voordelige effect vervalt door de gevolgen van de gestegen indexering. Oorzaak zijn onderbestedingen op projecten in 2022 ontstaan door de problematiek op de arbeidsmarkt. Het budget wordt

met € 33.000 naar beneden bijgesteld. Daarnaast stijgen de kosten voor de centrumregeling met € 15.100. Dit budget wordt naar boven bijgesteld.

Persoonsgebonden budget (PGB)
Het budget voor de PGB's wordt met € 50.000 naar boven bijgesteld.

Indexering
De grootste financiële wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting voor 2023 zijn voornamelijk te verklaren doordat de regionale en lokale budgetten aanzienlijk zijn bijgesteld met een indexering van 7% voornamelijk door CAO stijgingen. Verwachting voor 2024 is een indexering van 4,5% deze ziet u terug in de begroting voor volgend jaar.

Het budget voor jeugdzorg PxQ wordt met 7% geïndexeerd en wordt daarom met € 389.000 naar boven bijgesteld. De budgetten voor maatwerk en lokale middelen worden met 7% geïndexeerd. De budgetten worden met € 14.700 naar boven bijgesteld. Bovenregionaal is besloten een extra indexering van 2,3% op de gecertificeerde instellingen (GI' s) toe te passen.
Voor deze extra lasten is de stelpost indexering beschikbaar.

WMO

Hulpmiddelen
De lasten voor Medipoint zijn hoger dan aanvankelijk begroot, doordat het indexpercentage hoger is dan verwacht. Dit percentage is 13%. Daarvoor is er structureel € 46.100 extra budget nodig. Daarnaast is de prognose dat voor woningaanpassingen structureel € 100.000 extra budget nodig is, ondanks de genomen maatregelen, ten opzichte van het budget van voor de taakstelling. Dit op basis van de uitgaven van de afgelopen jaren.

Huishoudelijke hulp
Landelijk zijn er personeelstekorten op het gebied van de huishoudelijke hulp. Hierdoor wordt er minder hulp geleverd dan geïndiceerd. We verwachten dit jaar uit te komen met het budget. Een extra prijscorrectie is, ondanks een te verwachten lichte stijging in volume, op het budget niet noodzakelijk.

Begeleiding
De prognose is dat de kosten in 2023 20% hoger zijn dan in 2022. Dit komt door verschillende factoren, namelijk: de indexering, nieuwe prijsafspraken en nagekomen facturen. Desalniettemin verwachten we € 900.000 over te houden. Op basis van de jaarrekening van 2022 kunnen we concluderen dat het financieel positieve effect van de pxq financiering veel groter is dan verwacht. Daarnaast zijn we meer resultaatgericht en zakelijk gaan indiceren.

De inkoop van zorg en veiligheid financieren we vanaf 2022 niet meer uit de regionale begroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang, maar uit de lokale, gemeentelijke begrotingen. De vooraf bepaalde verdeelsleutel bleek niet realistisch, waardoor er middels collegevoorstel besloten is een verdeelsleutel op basis van inwoneraantal te hanteren. Dit heeft voor wat betreft het Centrum voor Traject en Bemoeizorg een positief effect van € 21.100. Daarentegen is er voor het Crisis Interventie Team en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg € 9.400 extra nodig, maar dit wordt verwerkt op een ander product.

Vanuit de regio ontvangen we een budget van € 137.000 voor het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma beschermd wonen. Een gedeelte hiervan wordt overgeheveld naar MijnGemeenteDichtbij voor de inzet van extra capaciteit. Dit is besloten middels een

collegevoorstel in december 2022.

Inkomensvoorziening

Uitkeringen levensonderhoud
In verband met prijsstijgingen van de uitkeringen (Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz) worden de uitgaven verhoogd met € 201.600. Deze uitgaven dekken we door hogere inkomsten vanuit het Rijk.

Noodfonds
We zetten het Noodfonds in voor alle gevallen waarin geen beroep gedaan kan worden op sociale voorzieningen, maar waarin we de inwoner toch willen ondersteunen. Dit is niet altijd gerelateerd aan schulddienstverlening, maar kan ook ingezet worden door een andere consulent. Het Noodfonds kan niet door inwoners aangevraagd worden, consulenten zetten het Noodfonds in op individuele gronden. De afgelopen jaren geven we structureel meer uit aan het Noodfonds, mede doordat het budget niet is geïndexeerd, daarom verhogen we het budget structureel met € 14.500.

Schulddienstverlening
De tarieven van de Kredietbank Nederland stijgen met 14,5%, dit is een stuk meer dan de toegepast indexatie op het begrotingsbudget. Het budget verhogen we daarom structureel met € 8.000.

Energietoeslag
Ook in 2023 keren we een Energietoeslag uit aan inwoners met een inkomen lager dan 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. In 2022 kwamen we tekort op het budget dat we hebben ontvangen van het Rijk omdat we de inkomensnorm verhoogd hebben van 120% naar 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. Ook voor 2023 is het budget daardoor waarschijnlijk niet toereikend. In de tweede bestuursrapportage is hierover meer duidelijkheid.

Taakstelling
De taakstelling van € 360.000 inzake verdeelsystematiek van het Rijk is niet realiseerbaar doordat deze verdeelsystematiek anders heeft uitgepakt dan de verwachting was. Binnen het sociaal domein is bekeken of bovenstaande bezuiniging van € 360.000 op een andere manier gerealiseerd kan worden binnen het beleidsproduct inkomensvoorziening. Hier werden echter in onvoldoende mate mogelijkheden voor gevonden.

Participatie

Herverdeling middelen participatiebudget gemeentefonds
Sinds dit jaar is de financieringssystematiek gewijzigd van het Participatiebudget. Voorheen ontvingen we specifieke budgetten voor bepaalde doeleinden. Nu ontvangen gemeenten via de algemene uitkering in het Gemeentefonds middelen voor de uitvoering van de Participatiewet. De middelen voor uitvoering Participatiewet, minimabeleid, klassieke re-integratie en participatie nieuwe doelgroepen (Wajong en ex-WSW) zijn vanaf 2023 niet (meer) apart zichtbaar. Het budget participatie nieuwe doelgroepen bepaalde in het verleden ook het financiële kader voor de WSD. Doordat de herleidbaarheid van de middelen nu wijzigt is er nog onduidelijkheid over het financiële kader van de WSD. Hierover is een voorstel in voorbereiding. In de tweede berap verwachten we meer duidelijkheid.

Volksgezondheid

Project Skip die Trip
Afgelopen twee jaar zijn 32 gemeenten in Oost-Brabant gestart met het vierjarig project Skip

die Trip. Dit project richt zich op het denormaliseren van drugs en drugsgebruik gericht op jongeren en jongvolwassenen. Dit sluit aan bij een landelijk en regionaal programma waarbij gemeente Boxtel cofinanciert.
De afgelopen twee jaar is er een financiële bijdrage geleverd vanuit het innovatiebudget van de GGD. De komende twee jaar wordt er een gemeentelijke bijdrage gevraagd van € 4.600 per jaar.

Onderwijs

Leerlingenvervoer
De gemeente Boxtel besteedt het taxivervoer uit. In het contract met de vervoerder is indexatie van de tarieven afgesproken. De ontwikkelingen die tot deze indexatie leiden zijn voornamelijk de stijging van de cao-lonen en een correctie van 2022 over de brandstofkosten.
Het budget voor vervoerskosten binnen het leerlingenvervoer wordt in 2023 met € 179.000 en vanaf 2024 met € 239.000 naar boven bijgesteld. De reden hiervan is de toepassing van de NEA-index van 13,7% voor 2023 en het bijstellen van eerder verlaagde budgetten door het uitblijven van de verwachte kostendaling. Er wordt ingezet op een daling van het aantal vervoersritten. De verwachting is dat deze daling gerealiseerd gaat worden.

Onderwijs en leerplicht
Het budget voor het Regionaal Team Leerplicht (RTL) wordt met € 10.900 naar boven bijgesteld.

NPO middelen
Een gedeelte van het beschikbare NPO-budget a € 24.800 wordt in 2023 ingezet ter dekking van formatie bij MGD.

Willibrordusschool
De raad wordt voorgesteld een voorbereidingskrediet van € 450.000 te voteren met een bijbehorende jaarlijkse kapitaallast van € 14.500 ten behoeve van de vervangende nieuwbouw.
Het in 2022 beschikbare voorbereidingsbudget van € 100.000 is hiermee niet benodigd. Voorgesteld wordt, gezien de toekomstige opgave in onderwijshuisvesting, deze te storten in de nieuw te vormen reserve toekomstige investeringen onderwijshuisvesting (vaststelling raad juli 2023).

Financiële afwijkingen programma Sociale Kracht

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde autonome en nieuwe begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)		begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Sociale Kracht						
Maatschappelijk werk	Werkbudget Pilot bewustwordingscampagne ouderenbeleid	-60,0				
Maatschappelijk werk	Verhoging subsidie Contour de Twern	-20,0	-26,0	-26,0	-26,0	-26,0
Jeugdzorg	Beschikbaarheidsbijdrage JBB (Jeugdbescherming Brabant)	-47,8	-47,8	-47,8		
Jeugdzorg	Herijking budget budgettair kader 2023	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8

Jeugdzorg	Verhoging budget PGB	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
Jeugdzorg	Complexe scheidingen pilot	-15,0				
WMO	Budget incidentele woningaanpassingen en trapliften. Op basis van realisaties van 2021 en 2022 een realistischer budget opnemen voor woningaanpassingen (incl. trapliften)	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
WMO	Verhoging uitgaven budget BW/MO (uitvoeringsbudget BW/MO) vanuit Centrum Gemeente.	-54,5	-55,0	-109,4	-109,4	-109,4
WMO	verhoging inkomsten (uitvoeringsbudget BW/MO) vanuit Centrum Gemeente.	108,9	109,4	109,4	109,4	109,4
WMO	Inzet vanuit uitvoeringsbudget BW/MO bij MGD in 2023 en 2024	-54,4	-54,4			
WMO	Inkoop Cvtb, CIT, WvGGZ bijstelling budget	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1
WMO	Op basis van realisatie 2022 worden budgetten vanaf 2023 structureel bijgesteld (8 ton effect PxQ en 1 ton effect PGB)	900,0	900,0	900,0	900,0	900,0
Inkomensvoorziening	Voorlopige beschikking BUIG	134,9	134,9	134,9	134,9	134,9
Inkomensvoorziening	Realisatie taakstelling Inkomensvoorziening/BUIG is niet realiseerbaar	-360,0	-360,0	-360,0	-360,0	-360,0
Inkomensvoorziening	Budget noodfonds: bijstelling op basis van realisatie in eerder jaren	-14,5	-14,5	-14,5	-14,5	-14,5
Volksgezondheid	Denormaliseren van drugsgebruik onder jongeren	-4,6	-4,6			
Onderwijs	Budgetverhoging leerlingenvervoer AO	-106,0	-166,0	-166,0	-166,0	-166,0
Onderwijs	Kapitaallasten voorbereidingskrediet Willibrordusschool naar voren halen	-14,5	-14,5			
Totaal Programma Sociale Kracht		**297,4**	**306,4**	**325,5**	**373,3**	**373,3**

Programma Leefbare Ruimte

Volkshuisvesting

Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen (RHA)
De financiële bijdrage (€ 21.000) die de gemeente begin 2023 heeft ontvangen vanuit de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen (RHA) wordt ingezet voor de realisatie van flexwoningen.

Project Tiny Houses
Vanuit het beleidsakkoord is voor Tijdelijke Woonvormen € 100.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen worden in 2023 (€ 50.000) en 2024 (€ 50.000) overgeheveld naar het project Tiny Houses Boxtel.

Ruimtelijke ontwikkeling

Omgevingswet
In de septembercirculaire is een decentralisatie uitkering 2022 beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten Omgevingswet. Voor onze gemeente is dit een bedrag van € 314.000.
De middelen zijn ter beschikking gesteld om het project Omgevingswet te kunnen implementeren. Het project is door het Rijk wederom uitgesteld. De beschikbaar gestelde middelen worden in 2023 ingebracht in de werkorganisatie MGD.

Wet kwaliteitsborging
In de septembercirculaire is een decentralisatie uitkering 2022 beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten van de Wet Kwaliteitsborging. Voor onze gemeente is dit een bedrag van € 51.500.
De middelen zijn ter beschikking gesteld om het wet kwaliteitsborging bouw tegelijkertijd met de Omgevingswet te kunnen implementeren. Nu is duidelijk dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 wordt ingevoerd.

Formatie openbare ruimte voor realisering ruimtelijke projecten
Voor de realisatie van de ruimtelijke plannen van de woningbouwopgave zijn middelen nodig voor civieltechnische projectleiders openbare ruimte. De huidige formatie projectleiders openbare ruimte is niet berekend op de vele initiatieven. De initiatieven voorzien niet zelf in de dekking van deze kosten. Voorgesteld wordt additioneel in te huren voor € 100.000 voor 2023 ten laste van de gemeente Boxtel.
Uitgangspunt is dat de dekking van deze projectleiders vanaf 2025 gedekt wordt door projectgebonden bouwgrondexploitaties, anterieure overeenkomsten en/of bovenwijkse voorzieningen.

Beheer onroerend goed

Verkoop perceel nabij Broxven
Achter de Broxven 4 te Esch ligt een perceel van 260 vierkante meter. Dit perceel had, volgens de huidige eigenaar, door de toenmalige gemeente Haaren overgedragen moeten worden aan de vorige eigenaar van Broxven 4. Dit is niet gebeurd.
Het perceel is verkocht voor een aangepast tarief, € 10.500. De opbrengsten komen ten gunste van de algemene reserve ter versterking van de vermogenspositie.

Verkoop perceel/weg Boseind
Met Vion is overeengekomen dat zij een weggedeelte van de weg ‘Boseind’ in eigendom overnemen zodat ze dit kunnen toevoegen aan hun bedrijfsterrein. De opbrengst van de

verkoop bedraagt € 379.000. Deze opbrengsten vloeien naar de algemene reserve ter versterking van de vermogenspositie.

Verzekeringen gemeentelijke gebouwen
De nieuwe polissen van de verzekering van de gebouwen zijn bekend nu de Europese aanbesteding heeft plaatsgevonden. De financiële verwerking vindt plaats middels deze bestuursrapportage en heeft uitwerking op de producten waar het desbetreffende gebouw is ondergebracht. (€ 77.000)

Formatie
De formatie om vastgoed op orde te krijgen wordt ondergebracht bij MGD. Vanuit het beleidsakkoord is structureel € 90.000 beschikbaar gesteld hiervoor.

Groenbeheer

Groenbeheer
Met betrekking tot de algehele prijsstijging is er voor de exploitatie groenbeheer een risico aan te merken op de ontwikkeling van de loon- en materiaalkosten. Het lopend jaar zal gebruikt worden om de effecten in beeld te brengen. In de 2e BERAP zullen wij hierover rapporteren.

Onderhoud plantsoenen
WSD hanteert als aannemer voor deze beheerpost voor 2023 een indexering van 14,3%. In de begroting 2023 was al rekening gehouden met een indexering van 5%. Deze indexeringsverhoging en het extra aantal m2 hagen dat uit de nieuwe inventarisatie blijkt, betekent een structureel hogere post van € 70.600. Voor deze extra lasten is de stelpost indexering beschikbaar.

Onderhoud gras
Op het maaibestek gazons van 2021 was erg laag ingeschreven. In 2022 heeft de betreffende aannemer aangegeven te stoppen met het werk omwille van financiële redenen. In februari dit jaar is er een nieuwe Europese aanbesteding op de markt gebracht. Dit heeft geresulteerd in structurele meerkosten van € 90.900.

Princenlant 4
In de voorziening “nog te maken kosten afgesloten GREX” staat per 1-1-2023 op het onderdeel Princenlant nog een bedrag voor onderhoud aan het groen voor de komende drie jaar en aan de vijver voor de komende 15 jaar. Dit is voortgekomen uit bestaande contracten.
Voor Princenlant onderhoud groen, zijn de jaarlijkse kosten tot en met 2025 € 14.000. Voor Princenlant vijveronderhoud is structureel € 2.600 benodigd. Voor de eerste jaren is dekking beschikbaar vanuit de voormalige grondexploitatie.

Beheer openbare ruimte

Wegenbeheer
Met betrekking tot de algehele prijsstijging is er voor het wegenbeheer een risico aan te merken op de ontwikkeling van de loon- en materiaalkosten. Het lopend jaar zal gebruikt worden om de effecten in beeld te brengen. In de 2e BERAP zullen wij hierover rapporteren.

Leges en degeneratiekosten
Het programma MOOR, dat gebruikt wordt voor afhandelen van vergunningen van de nutsbedrijven voor hun kabels en leidingen, dient uitgebreid te worden met de modules Archivering en Facturatie. De archivering van vergunningen in dit programma gaat niet

volgens de beginselen van de Archiefwet en dient aangepast te worden. De eenmalige meerkosten bedragen € 10.000.

Kelders ten behoeve van openbare voorzieningen op de Markt
Tijdens de herinrichting van de Markt zijn twee kelders aangebracht waarin de elektrische aansturing van de openbare verlichting en fonteinstrip zijn ondergebracht. Een tweede kelder dient als waterbuffer en regelt de waterkwaliteit van de fonteinstrip. De installaties in beide kelders én de kelders zelf vertonen ernstige gebreken; de leverancier is reeds schriftelijk in kennis gesteld middels een formele ingebrekestelling. In afwachting van dit proces bestaat er een risico dat er vooruitlopend kosten gemaakt moeten worden om de functionele werking en veiligheid te garanderen. In de 2e BERAP zal hierover worden gerapporteerd.

Inkoop elektriciteit en gas
Medio dit jaar doen we mee met de collectieve aanbesteding elektriciteit en gas voor de periode 2024- 2028. De afname van elektriciteit en gas is verdeeld over de beheerdisciplines gebouwen, riolering en openbare verlichting. De procedure wordt namens de deelnemende gemeenten uitgevoerd door INOB. Vanwege de tendens in prijsontwikkeling wordt het resultaat van de aanbesteding als risico aangemerkt. Gezien de doorlooptijd van de aanbestedingsprocedure is dit najaar meer inzicht in het werkelijke effect; in de 2e BERAP zal hierover worden gerapporteerd.

Onderhoud sloten en bermen
De aannemer hanteert een jaarlijkse indexering. De verwachte structurele meerkosten bedragen € 10.000.

Verkeersmaatregelen

Clarissenstraat Herinrichting
De voorbereiding van het herinrichtingsplan Clarissenstraat is nagenoeg afgerond en willen we in 2023 tot uitvoering brengen. Het plan gaat € 125.000 kosten. Dat is € 25.000 meer dan begroot vanwege participatie met de omgeving en omdat we onderhoudsmaatregelen eerder uitvoeren om werk-met-werk te maken. De meerkosten van € 25.000 worden gedekt uit de voorziening onderhoud wegen. Daarnaast staat in de begroting 2023 een investering geraamd van € 100.000 voor deze herinrichting in 2026. Het college is gemandateerd om die investering naar voren te halen. Dit betekent voor de jaren 2023 tot en met 2025 een extra kapitaallast van circa € 5.500 per jaar.

Fietsnetwerk optimalisatie
Het budget wat beschikbaar was vanuit het beleidsakkoord wordt doorgeschoven naar 2027.

Parkeren

Annastraat parkeerplaatsen
In de Annastraat zijn in 2022 parkeerplaatsen aangelegd en voorgefinancierd voor een bedrag van € 40.000 uit het krediet Veiligheid Op Straat. Voor deze aanleg is dekking aanwezig in de Reserve Parkeervoorzieningen en wordt hiermee gecorrigeerd.

Begraafplaatsen

(grond-) water Begraafplaats Munsel
Op de begraafplaats Munsel is een ongewenste situatie met betrekking tot (grond-) water het geen resulteert in een onvoldoende ontwatering en afwatering met bijbehorende nadelige effecten. Er is hydrologisch onderzoek nodig om een beeld te krijgen van de problematiek en eventuele oplossingsrichtingen. Voor dit hydrologisch onderzoek worden de eenmalige

kosten geraamd op € 50.000.

Areaaluitbreiding

De areaaluitbreiding zal structureel worden gedekt uit de centraal opgenomen stelpost "Areaaluitbreiding" voor een totaalbedrag van € 57.600.

Groen inclusief bomen	€ 12.000
Openbare verlichting	€ 7.400
Verharding	€ 34.000
Haventje Esch	€ 2.700
Kikkertuin Esch	€ 1.500

Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)

In 2022 is op basis van geactualiseerde ramingen geconstateerd dat het taakstellend budget onvoldoende is voor het realiseren van het volledige maatregelenpakket. Daarnaast zijn twee bestemmingsplannen vernietigd (fietsonderdoorgang en Keulsebaan). Recent (maart 2023) is ook bekend geworden dat de provincie de vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming opschort. De gevolgen hiervan zijn nog onduidelijk. Later in 2023 zal een bijgesteld voorstel aan de raad worden gedaan over het Programma Hoogfrequent Spoor.

Financiële afwijkingen programma Leefbare Ruimte

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde autonome en nieuwe begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)		begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Leefbare Ruimte						
Volkshuisvesting	UBA 116 inzetten voor project Tiny Houses verspreid over twee jaar	50,0	-50,0			
Beheer onroerend goed	Verhuur gemeentegrond	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Groenbeheer	Onderhoud groen Princenlant met verrekening voorziening	-14,0	-14,0	-14,0		
Groenbeheer	Onderhoud vijver Princenlant met verrekening voorziening	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Groenbeheer	Onderhoud groen en vijver (tm 2025) Princenlant gedekt uit voorziening GREX afgesloten en vrijval restant in 2026	16,6	16,6	16,6	59,2	
Beheer openbare ruimte	Civieltechnische projectleiders openbare ruimte	-100,0				
Verkeersmaatregelen	Naar voren halen voorgenomen investering Clarissenstraat en inzet stelpost vanaf 2026		-5,3	-5,3		
Verkeersmaatregelen	Opschorten budget bestuursakkoord UBB 134 fietsnetwerk optimalisatie	110,0	80,0	135,0	175,0	135,0
Begraafplaatsen	Hydrologisch onderzoek tbv afwatering Munsel	-50,0				
Totaal Programma Leefbare Ruimte		**16,0**	**30,7**	**135,7**	**237,6**	**138,4**

Programma Vitaal Ondernemen

Maatschappelijke voorzieningen

Specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid
In 2023 heeft de gemeente Boxtel een bedrag ontvangen van € 33.000 voor de financiering van lokale bibliotheken die de Informatiepunten uitvoeren. De uitvoering van de Informatiepunten is en blijft onder verantwoordelijkheid van de lokale bibliotheken. De gemeente en Huis 73 zijn in gesprek om afspraken te maken over de dienstverlening en de locaties met betrekking tot informatiepunten en om de bibliotheken van voldoende middelen te voorzien. De ontvangen gelden worden dit jaar uitgegeven. Deze mutatie is budgettair neutraal opgenomen.

Incidenteel budget exploitatietekort Gemeenschapshuis De Rots
In verband met de gestegen vaste lasten (waaronder energielasten) sluit gemeenschapshuis de Rots 2022 af met een exploitatietekort. Ook in 2023 wordt een tekort verwacht. Daarnaast zijn problemen op het gebied van groot onderhoud en verduurzaming van het pand. Er vinden gesprekken plaats met Gemeenschapshuis De Rots over de stijgende vaste lasten en verduurzaming van de exploitatie. Hierbij wordt onderscheid gemaakt voor wat betreft visie en benodigde ondersteuning op de korte termijn en langere termijn. Verwachtte investering korte termijn (2024) € 30.000.

Kunst

Huurprijs MUBO
Uit de jaarrekening 2022 is gebleken dat de huurprijs MUBO niet is geïndexeerd (afgelopen jaren € 19.000). Hiervoor is budget beschikbaar binnen de begroting.

Sport

Aanbesteding exploitatie Dommelbad
Het budget (€ 50.000) wordt beschikbaar gesteld om een Europees openbare aanbesteding procedure voor te bereiden (aanbestedingsdocument, leidraad en programma van eisen, dienstverleningsovereenkomst).

Renovatie natuurgrasvelden DVG
De jaarlijkse kapitaallasten van de renovatie van de drie natuurgrasvelden bedragen € 18.000.

Financiële afwijkingen programma Vitaal Ondernemen

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde autonome en nieuwe begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)		begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Vitaal Ondernemen						
Sport	Europese aanbesteding Dommelbad	-50,0				
Sport	DVG huurt de velden van de gemeente en draagt zelf de kosten voor het dagelijks en jaarlijks onderhoud aan de velden. De velden zijn nu echter dermate verouderd waardoor grootschalige renovatiewerkzaamheden vereist zijn	-8,0	-16,0	-16,0	-16,0	-16,0
Totaal Programma Vitaal Ondernemen		**-58,0**	**-16,0**	**-16,0**	**-16,0**	**-16,0**

Programma Meewerkend Bestuur

Bestuur

Participatie
In het uitvoeringsbeleidsakkoord 2021-2026 is opgenomen dat er een opgave ligt als het gaat om participatie. De ambitie is om inwoners eerder en beter bij veranderingen in hun woon- en leefomgeving te betrekken. Of het initiatief nu vanuit de gemeenschap, een ontwikkelende partij of de overheid komt. Iedereen die dat wil kan participeren. Het participatiebeleid is opgesteld om hieraan verdere richting te geven. Voor uitvoering van het participatiebeleid is € 80.000 gebudgetteerd. Deze gelden worden structureel ingezet bij MijnGemeenteDichtbij voor formatie, opleidingen en software.

Gemeentepagina's
Naar aanleiding van de besluitvorming in de gemeenteraad over voortzetting van de gemeentepagina's in de lokale pers is een contract afgesloten met Stichting Brabants centrum. De jaarlijkse kosten worden begroot op € 40.000. Vanwege de eerdere ombuigingstaakstelling zijn hiervoor nog geen budgetten beschikbaar. We nemen dit bedrag structureel mee.

Donatie getroffen gebieden aardbeving Turkije en Syrië
De gemeenteraad van Boxtel heeft op 7 maart 2023 via een Motie vreemd aan de orde van de dag het college van B&W opdracht gegeven om een bijdrage te geven voor de hulp aan de door een aardbeving getroffen gebieden in Turkije en Syrië. Voor de hulpactie is incidenteel een bedrag van 1 euro per inwoner gedoneerd aan Giro555.
In totaal daarmee € 33.100.

Indexatie contributies
De indexatie van de contributie voor de Gezamenlijke GEmeentelijke Uitvoering (GGU) is per abuis vorig jaar niet meegenomen. Voor het jaar 2023 is de indexatie 4,4% voor de contributie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) en het A&O fonds gemeenten. Het totale bedrag voor de indexatie komt uit op € 23.000. Voor deze extra lasten is de stelpost indexering beschikbaar.

Basisregistraties

Digitaal aanvragen Rijbewijzen (DAR)
De inwoners kunnen voortaan digitaal rechtstreeks een rijbewijs aanvragen bij RDW. Dit is mogelijk bij verlenging of categorie-uitbreiding. Het rijbewijs wordt afgehaald bij de gemeente, hiervoor ontvangt de gemeente een uitreikvergoeding. Bij het uitgangspunt van 30% dat gebruik maakt van deze mogelijkheid, resulteert dit in een structurele vermindering van de inkomsten van € 26.500. Deze ontwikkeling past binnen de dienstverleningsvisie en ook binnen de transitie Burgerzaken.

Burgerzaken in transitie
Het werk van Burgerzaken verandert. Routinematig werk aan de balie vermindert door onder andere digitalisering. Tegelijkertijd neemt de complexiteit toe. Vooralsnog kunnen we dit met elkaar compenseren binnen de huidige formatie. In de toekomst zal er extra formatie gevraagd worden voor opgaven zoals de reisdocumentenpiek, arbeidsmigranten en/of vluchtelingen. Hierover is nu nog onvoldoende informatie bekend.

Openbare orde en veiligheid

Integraal Veiligheidsplan (IVP)
Het budget van Openbare Orde en Veiligheid, algemeen (uitwerking beleidsakkoord) van €48.0000, wordt structureel ingezet voor de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan (IVP). Het IVP is medio december 2022 vastgesteld door de gemeenteraad.

Aanvullende bijdrage Taskforce-RIEC
In de huidige begroting van Boxtel is een bedrag van € 14.100 structureel begroot voor de bijdrage aan de TF-RIEC. Onder andere vanwege het wegvallen van een Rijksbijdrage wordt aan alle gemeenten in de regio een aanvullende bijdrage gevraagd om de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit op niveau te houden. Inclusief de aanvullende financiële bijdrage bedraagt de bijdrage vanaf 2023 aan de TF-RIEC € 28.500. Aangezien de aanpak van ondermijnende criminaliteit ook in het Integraal Veiligheidsplan ’23-’26 tot prioriteit is benoemd, stellen wij voor de stijging van deze bijdrage ad € 14.400 voor het jaar 2023 in deze bestuursrapportage op te nemen. De stijging vanaf 2024 is structureel opgenomen in de kadernota 2024.

Algemene dekkingsmiddelen

Software Way2Go
In 2021/2022 is het project 'overgang van inhoud naar oppervlakte afgerond'. Om grip te houden op de actuele gegevens (volledigheid en juistheid) en eventuele uitval inzichtelijk te houden, is er software ontwikkeld de zgn. DataVerkenner en de DataUpdater. Deze software is met name ontwikkeld om in de beheerfase de gegevens (BGT-WOZ-BAG) alle basisregistraties, op een juiste wijze op elkaar af te stemmen en te borgen. De structurele last is vanaf 2024 per jaar € 3.600.

Basis Registratie Kadaster (BRK) 2.0
Voor het WOZ-proces is een betrouwbare stroom van gegevens over WOZ-mutaties van groot belang. De Basisregistratie Kadaster (BRK) is vernieuwd. Dit heeft tot gevolg dat bestaande WOZ-/Belastingenprocessen gebaseerd op massale informatieverwerking BRK levering 1.0 moeten worden vervangen door BRK levering 2.0. De structurele last is vanaf 2023 € 3.500.

Budget proceskosten en ondersteuning bezwaar en beroep
De afgelopen jaren is het aantal bezwaren door NCNP-bureaus flink toegenomen en hierdoor ook de bijhorende kosten. Het beschikbare budget Proceskosten werd structureel overschreden maar dit kon binnen het totale budget worden opgevangen/gecompenseerd. De landelijke (dure en zeer professionele) reclamecampagnes over de WOZ-waarde en mogelijke besparingen die de burgers worden voorgespiegeld, zijn u waarschijnlijk niet ontgaan. Voor 2023 is het aantal bezwaarschriften “geëxplodeerd”. Er is nu 11 april 2023 een record aantal bezwaarschriften van 2.700 stuks (2.475 ingediende bezwaarschriften en 225 ambtshalve bezwaarschriften) ingediend. Het aandeel bezwaarschriften van NCNP-bureaus ligt ongeveer op 60% en dat is gelet op het verdienmodel zorgelijk en een groot financieel risico. Het enorme aantal bezwaarschriften en het aandeel NCNP- bureaus is (helaas) een landelijke tendens en dus niet uniek voor beide gemeenten.
WOZ-waardes hebben altijd een onzekerheidsmarge en daar maken deze bureaus, vanwege het verdienmodel, graag gebruik van. Landelijk is er veel discussie maar er is nog geen passende oplossing. Wel heeft de Staatssecretaris onlangs aangekondigd maatregelen te treffen om deze stroom bezwaren terug te dringen. Helaas komt dit nu te laat en is de verwachting dat hier pas in 2025 profijt van is.
De verwachting is dat het budget 'Proceskosten' voor 2023 en zeer waarschijnlijk ook voor 2024 niet toereikend is. Op basis van de huidige gegevens wordt er voor 2023 een tekort van

ongeveer € 477.000 verwacht voor beide gemeenten. Financieel betekent dit voor de gemeente Boxtel een bedrag van € 266.200. Het is een inschatting en kan dus nog afwijken. Dit wordt dan gerapporteerd in de 2e bestuursrapportage.
In een poging om de NCNP-bezwaren en proceskostenvergoedingen te minimaliseren, wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van Voormeldingen. Het idee is om burgers eerder en meer te betrekken in het proces en gezamenlijk verantwoordelijk te maken voor de objectgegevens. Ook wordt er gekeken naar de mogelijkheden van een informele bezwaarafhandeling.

Capaciteit afhandeling bezwaren
Zoals bekend is het aantal ingediende bezwaarschriften explosief gestegen er zijn nu in totaal 2700 bezwaren ontvangen. Voor de afhandeling van de bezwaarschriften is wettelijke regelgeving van toepassing. Zo moeten de bezwaarschriften binnen het kalenderjaar waarin bezwaar is gemaakt worden afgehandeld. Deze termijn kan met maximaal 6 weken worden verlengd.
Gelet op het enorme aantal bezwaarschriften en het overige reguliere werk is het niet reëel dat dit met de huidige bezetting en capaciteit van het team kan worden afgehandeld. Natuurlijk is de afhandeling van bezwaarschriften onderdeel van het reguliere werkproces maar normaal ligt dit aantal op ongeveer 800 stuks. Om te kunnen voldoen aan de gestelde termijn (bij termijnoverschrijding kan een dwangsom gevorderd worden) is ondersteuning noodzakelijk.
De verwachting is dat voor deze ondersteuning een incidenteel bedrag van € 91.800 voor beide gemeenten nodig is. Binnen het team Belastingen is het werkproces opnieuw geprioriteerd. Het reguliere proces wordt m.b.t. de basis geborgd en de verdere focus ligt op de afhandeling van bezwaarschriften.
Voor de afhandeling van 1.600 bezwaarschriften voor beide gemeenten is ondersteuning nodig. Als we uitgaan van een gemiddeld bezwaarschrift zijn er in totaal 1.080 extra uren nodig. Financieel betekent dit voor de gemeente Boxtel een bedrag van € 51.200.

Financiële afwijkingen programma Meewerkend Bestuur

Afgezien van de voorgestelde budgetneutrale begrotingsmutaties hebben de volgende mutaties vanuit dit programma gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde autonome en nieuwe begrotingsmutaties (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)		begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Meewerkend bestuur						
Bestuur	Naar aanleiding van de besluitvorming in de gemeenteraad over voortzetting van de gemeentepagina's in de lokale pers is een contract afgesloten met Stichting Brabants centrum.	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
Bestuur	De gemeenteraad van Boxtel heeft op 7 maart 2023 via een Motie vreemd aan de orde van de dag het college van B&W opdracht gegeven om een bijdrage te geven voor de hulp aan de door een aardbeving getroffen gebieden in Turkije en Syrië.	-33,1				
Basisregistraties	Door de invoering van de DAR (Digitaal Aanvragen Rijbewijs) ontvangen we minder legesinkomsten	-29,5	-31,4	-33,3	-35,1	-36,9
Openbare orde en veiligheid	Inkoop Cvtb, CIT, WvGGZ bijstelling budget	-9,4	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
Openbare orde en veiligheid	Verzoek is om bijdrage RIEC structureel te verhogen	-14,4				
Algemene dekkingsmiddelen	Structurele meerkosten software tbv belastingen	-3,5	-7,1	-7,1	-7,1	-7,1
Algemene dekkingsmiddelen	Proceskosten en ondersteuning bezwaar en beroep WOZ en personele capaciteit afhandelen bezwaren	-317,4				
Totaal Programma Meewerkend bestuur		**-447,3**	**-86,9**	**-88,8**	**-90,6**	**-92,4**

Voorgestelde begrotingsmutaties

Per programma zijn de financiële afwijkingen samengevat.
Het totaal effect komt ten gunste of ten laste van het begrotingssaldo. Dit geeft samenvattend het volgende overzicht.

Totaal voorgestelde begrotingsmutaties x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Duurzame Transformatie	-124,3	-156,3	-156,3	-156,3	-156,3
Sociale Kracht	297,4	306,4	325,5	373,3	373,3
Leefbare Ruimte	16,0	30,7	135,7	237,6	138,4
Vitaal Ondernemen	-58,0	-16,0	-16,0	-16,0	-16,0
Meewerkend bestuur	-447,3	-86,9	-88,8	-90,6	-92,4
Totaal effect 1e bestuursrapportage begrotingssaldo	**-316,2**	**77,9**	**200,1**	**348,0**	**247,0**

Voor een toelichting op deze mutaties wordt verwezen naar het betreffende programma in deze bestuursrapportage.

Begrotingsmutaties op basis van programma's

Het volgende overzicht is als volgt samengesteld:

- Resultaat voor bestemming
  Per programma, de baten en lasten voor mutaties met reserves; dit leidt dan tot het resultaat voor bestemming.
- Resultaatbestemming
  Per programma, de onttrekkingen aan en de stortingen in de reserves; dit leidt dan tot de resultaatbestemming.
- Resultaat na bestemming / Totaal resultaat
  Per programma, het verschil tussen het resultaat voor bestemming en de resultaatbestemming; dit leidt dan tot het resultaat na bestemming, oftewel de mutatie van het vrij inzetbare begrotingssaldo. Dit bedrag is dan weer gelijk aan het totaal van de voorgestelde begrotingsmutaties.

Begrotingsmutaties programma's (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Baten voor resultaatbestemming:					
Duurzame Transformatie	38,4	-133,2	-137,0	-140,8	-145,0
Sociale Kracht	1.389,3	585,7	585,7	585,7	585,7
Leefbare Ruimte	-2.160,8	55,2	1.092,9	703,5	-120,7
Vitaal Ondernemen	33,0				
Meewerkend bestuur	137,8	-43,2	-45,1	-46,9	-48,7
Totaal baten voor resultaatbestemming	**-562,3**	**464,5**	**1.496,5**	**1.101,5**	**271,3**
Lasten voor resultaatbestemming:					
Duurzame Transformatie	81,8	35,2	33,4	31,6	29,4
Sociale Kracht	1.612,1	917,1	904,7	845,7	870,6
Leefbare Ruimte	-2.199,0	1.214,6	1.271,5	409,8	52,9
Vitaal Ondernemen	122,0	49,1	51,2	52,3	54,4
Meewerkend bestuur	-439,5	-1.002,1	-1.011,4	-1.002,8	-1.030,0
Totaal lasten voor resultaatbestemming	**-822,6**	**1.213,9**	**1.249,4**	**336,6**	**-22,7**
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**260,3**	**-749,4**	**247,1**	**764,9**	**294,0**

Begrotingsmutaties programma's (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Resultaatbestemming:					
Onttrekking aan reserves:					
Duurzame Transformatie					
Sociale Kracht					
Leefbare Ruimte					
Vitaal Ondernemen					
Meewerkend bestuur					
Totaal onttrekking aan reserves	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Storting in reserves:					
Duurzame Transformatie	40,0				
Sociale Kracht	147,0	47,0	47,0	47,0	47,0
Leefbare Ruimte	389,5	-874,3		369,9	
Vitaal Ondernemen					
Meewerkend bestuur					
Totaal storting in reserves	**576,5**	**-827,3**	**47,0**	**416,9**	**47,0**
Saldo resultaatbestemming	**-576,5**	**827,3**	**-47,0**	**-416,9**	**-47,0**
RESULTAAT NA BESTEMMING (mutaties begrotingssaldo)	**-316,2**	**77,9**	**200,1**	**348,0**	**247,0**

Ontwikkeling reservepositie

Inclusief de mutaties vanuit deze bestuursrapportage en kadernota 2024 geeft onze reservepositie meerjarig het volgende verloop. Dit is de ontwikkeling exclusief de mutaties die het gevolg zijn van de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen 2023.

RESERVES (excl. mutaties nota R+V) Saldo per 1 januari (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
ALGEMENE RESERVE:					
Jaarresultaat na bestemming	8.110	0	0	0	0
Algemene Reserve	7.593	12.653	11.372	11.139	10.345
Algemene Reserve, aandeel vanuit Haaren	675	675	675	675	675
BESTEMMINGSRESERVES:					
Egalisatie MGD budgetten IV/ICT/Veranderprogr's	636	636	636	636	636
Egalisatie Loonkostenontwikkeling MGD	133	133	133	133	133
Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied	1.770	1.704	1.638	1.573	1.507
Parkeervoorzieningen	209	204	198	193	188
Groenbeheer	635	410	410	410	410
Plattelandsvernieuwing	785	674	459	244	29
Onderwijs IHP algemeen (kapitaallasten)	3.747	3.668	3.489	3.312	3.134
Boven normatieve onderwijsvoorzieningen (LvC)	1.785	1.807	1.829	1.851	1.873
Onderwijskundige projecten (LvC)	0	25	50	75	100
Realisatie buitenschoolse kinderopvang	203	201	199	198	196
Verbouwing Ursula	332	347	363	381	400
Grondexploitatie	1.319	1.756	1.779	1.779	2.149
Dommelbad (kapitaallasten)	1.491	1.493	1.496	1.499	1.502
Egalisatie onderhoud speelvoorzieningen	124	124	124	124	124
Sociaal Domein	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Duurzame ontwikkeling	2.191	2.041	1.841	1.641	1.441
Anterieure overeenkomsten	760	760	760	760	760
Noodzakelijke Maatschappelijke Opgaven	2.000	2.000	5.000	9.000	9.000
Bestemmingsreserves, aandeel vanuit Haaren	1.158	1.158	1.158	1.158	1.158
Totaal reserves	**38.155**	**34.968**	**36.110**	**39.279**	**38.259**

Investeringen

In deze bestuursrapportage worden de volgende begrotingsmutaties voorgesteld op de meerjarige investeringen:

PHS Esch

Voorgesteld wordt om een krediet van € 584.500 te voteren voor PHS Esch. Boxtel heeft deze middelen ontvangen van de voormalige gemeente Haaren in de vorm van een reserve. Dekking van het investeringskrediet kan derhalve vanuit de reserve PHS.

Basisschool Willibrordus

Voorgesteld wordt een voorbereidingskrediet van € 450.000 voor de nieuwbouw van basisschool Willibrordus in Esch te voteren. De hieraan verbonden jaarlijkse kapitaallast van € 14.500 is opgenomen in deze bestuursrapportage onder de financiële afwijkingen van programma 2 product Onderwijs. De dekking vanaf 2025 komt vanuit de reeds in de begroting opgenomen voorgenomen investering.

Renovatie Natuurgrasveld DVG

Voor renovatie van het Natuurgrasveld DVG is een investering nodig van € 160.000,

Herinrichting Clarissenstraat

Voor de Herinrichting Clarissenstraat was in 2026 een voorgenomen investering begroot van € 100.000. Het benodigde investeringsbudget bedraagt € 125.000 voor 2023. Binnen de begroting is voldoende dekking beschikbaar voor deze investering.

Voortgang taakstellingen

In november 2021 heeft de gemeenteraad het proces van de kerntakendiscussie afgerond met de vaststelling van het kerntakendekkingsplan (in vervolg: maatregelenpakket 2022-2026).
Het maatregelenpakket 2022-2026 omvatte een totaal van ruim € 4,5 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen. De volgende maatregelen staan nog open.

Openstaande maatregelen maatregelenpakket 2022-2026 (x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel)	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
Realisatie zonnevelden	0	0	0	0
12,5% bezuiniging op plattelandsvernieuwing	40	40	40	40
Uitstellen parkeercapaciteit Hoogheem	7	0	0	0
Beheersbudget groenbeheer korten	20	38	50	50
Ophogen toeristenbelasting	35	43	43	52
Algemene taakstelling maatschappelijk vastgoed	196	296	396	396
Totaal restant maatregelenpakket	**297**	**417**	**529**	**538**

Opvolging rekenkameronderzoeken

De Rekenkamer ondersteunt de gemeenteraad bij zijn controlerende taken. Deze onafhankelijke instituut onderzoekt of de gemeente het gemeentelijk beleid goed uitvoert. De Rekenkamer onderzoekt of het effect heeft gehad en of het niet onnodig veel geld heeft gekost. De Rekenkamer heeft in de afgelopen jaren een aantal onderzoeksrapporten uitgebracht.
De volgende onderzoeken hebben nog openstaande aanbevelingen. Hieronder rapporteert ons college over de voortgang:

1. Terugkoppeling onderzoek rode draden/doorwerking (vastgesteld december 2021).

Vanuit de gemeenteraad is een werkgroep geformeerd, die een advies aan uw raad heeft gegeven over de aanbevelingen van de Rekenkamer. Dit advies is doorgeleid naar ons college en wij hebben dit advies van harte ondersteund, met nog een aantal suggesties vanuit onze zijde. Dit is op 11 april jl. door uw gemeenteraad vastgesteld. In de volgende bestuursrapportage zal meer inhoud worden gegeven aan de aanbevelingen.

2. Terugkoppeling evaluatie-onderzoek kerntakendiscussie (vastgesteld januari 2023).

Dit onderzoek is begin 2023 vastgesteld. Conform afspraak rapporteren we in januari 2024 een terugkoppeling. Hieronder een korte stand van zaken op de deel-adviezen:

- Voldoe bij toepassing burgerparticipatie aan de daarbij horende eigen basisregels

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het participatiebeleid. Hierin nemen we deze aanbeveling van de Rekenkamer mee. We verwachten het participatiebeleid nog voor de zomer aan uw raad voor te leggen.

- Zorg bij de begroting 2023 en volgende jaren voor een duidelijke relatie tussen de gekozen voorkeursrichting en de maatregelen in de begroting en in het kerntakendekkingsplan.

Stand van zaken: voor wat betreft de voortgang van het huidige kerntakendekkingsplan - dat inmiddels grotendeels is gerealiseerd - rapporteren we uw raad via de bestuursrapportages. Voor eventuele toekomstige kerntakendekkingsplannen zullen we deze aanbeveling ter harte nemen.
Inzet van gekwalificeerde projectleiders met mandaat:
Onder majeure projecten verstaan we projecten die voldoen aan vier criteria:

- er is veel geld mee gemoeid; een bedrag van meer dan € 500.000,--;
- het project kent een grote complexiteit (bijvoorbeeld met meer dan 3 disciplines of met een externe partij);
- de looptijd is langer dan een jaar;
- het project is bestuurlijk of maatschappelijk gevoelig.

Op deze projecten zetten wij integrale projectleiders in, die gespecialiseerd zijn in projectmanagement.
Het mandaat van de projectleiders wordt bepaald door de projectopdracht die wordt vastgesteld door de opdrachtgever.
Voor enkele projecten huren we externe projectleiders in. We sturen echter zoveel mogelijk op inzet van projectleiders uit de organisatie.

Met het komen en gaan van medewerkers is het borgen van deskundigheid een belangrijk aandachtspunt.
In de komende periode zetten we daarom in op het beter borgen van projectmatig werken in onze organisatie.
Momenteel bereiden we een interne training en opleiding projectmatig werken voor, waar bij aandacht komt voor de verschillende rollen van bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever tot projectleider en projectmedewerker.
Daarnaast gaan we projectmatig werken opnemen in het onboardingsprogramma van nieuwe medewerkers.

Via het intranet en het eigen leerplatform LEO ontsluiten we daarnaast trainingen en het digitaal magazine projectmatig werken.

3. Terugkoppeling onderzoeken ‘privatisering accommodaties’ en ‘centrumontwikkeling’

- Terugkoppeling onderzoek privatisering accommodaties

De aanbevelingen van de Rekenkamer in het Onderzoeksrapport Privatisering accommodaties van 25 april 2018 worden voor zover relevant betrokken en verwerkt in het nog op te stellen nieuwe accommodatiebeleid. De centrale onderzoeksvraag hiervoor is: draagt de privatisering van accommodaties bij aan de doelstellingen van het gemeentelijk beleid op het terrein van sport en welzijn en op welke wijze zijn privatiseringsprocessen verlopen? De bevindingen van de deze onderzoeksrapportage alsmede de verbeterpunten en aanbevelingen in paragraaf 5.5 zullen specifiek worden beoordeeld op haalbaarheid en toepasbaarheid in het nieuwe accommodatiebeleid. Wij verwachten dit nieuwe beleid in Q4 2024 aan uw raad te kunnen voorleggen.

- Centrumontwikkeling, Boxtel Tussen de Bruggen

De in november 2019 door de Raad vastgestelde visie is een prima eerste aanzet om te komen tot een integrale gebiedsgerichte aanpak waarin ook diverse lopende gebiedsinitiatieven opgenomen, in overleg met de betreffende burgerinitiatiefnemers zijn opgenomen. Er is toen ook geconstateerd dat een maximaal integrale benadering om te komen tot één gebiedsprogramma met uitvoeringsprojecten op korte termijn zowel in financieel opzicht als in tijd en dynamiek niet realistisch was.
De raad heeft dit onderkend en daarbij aangegeven dat de visie een dynamisch document moet zijn en dat bijstelling mogelijk moet blijven in de loop van de tijd. In 2022 is bijvoorbeeld de Visie bezoekerseconomie 2022-2030 met een uitvoeringsprogramma vastgesteld die in ook belangrijke mate betrekking heeft op de centrumontwikkelingen. De nieuwe omgevingswet gaat in per 2024 en medio 2024 zal ook de Omgevingsvisie Boxtel worden vastgesteld. Ook hier komt de integrale gebiedsgerichte aanpak terug waarbij het onder de omgevingswet opgenomen programma instrument ook aanknopingspunten biedt voor de verdere uitwerking van de centrumontwikkelingen.